

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra HAANDBOG I VERDENSHISTORIEN. Middelalderen (Sluttet.)

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 225.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig07val-shoot-idm140245232312528/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Kirke-Riget og Kors-Togene

Sidens Indtagelse, som virkelig blev Følgen, er nu vel Ingen af de største Begivenheder, men dog En af de Største, der kom til at føre Navn efter Konger i den Egn, og selv den Historie-Skriver, der ingen Nord-Bo er, maa det glæde, at see Snorro Sturlesens Beretning om den fjerneste Begivenhed, han omtaler, saa godt stadfæstet af et Øien-Vidne, at Kong Baldvins Kapellan endog giver os det samme Tal paa de Norske Skibe, som den Islandske Lagmand *).

Det var, saavidt bekiendt, af egen Drift, at Nordens Konger besøgte det hellige Land, saa Jyderne skal endogsaa have tilbudt Erik Etiegod at give Tredie-Delen af deres Gods til de Fattige, naar han vilde blive hjemme **); men Slikt var kun Tilfældet med Faa af de høie Reiseude, der i det Hele kun tog liden Deel i Tidens Begeistring, naturligviis fordi den gjaldt et større Rige og en høiere Krone end Deres: Kirke-Riget nemlig, der truede med at opsluge [overgro] alle Vestens Kongeriger, og den tredobbelte Krone, der aabenbar fordunklede alle de Enkelte.

Keiser Henrik den Fjerde lovede vel engang at gjøre et Kors-Tog, men hvad han lovede i sin Nød, havde han aldrig for Skik at holde, og vi skalde da ikke have nævnet det tomme Løfte, dersom det ikke var for at erindre [minde] om, at Hildebrands Modstander levede endnu adskillige Aar efter Jerusalems Indtagelse (til 1106), hvad i det Mindste vi, der skrive Historie, finde høist urimeligt. Naar Man nemlig ret har været inde i det Første Kors-Togs Historie, gaaer det En tildeels, som det sikkert gik Robert af Flandern, da han kom hjem og maatte føre Krig med Henrik den Fjerde: Man kan slet ikke finde sig i, at Skrællinger, Man fordum kiendte, ei er døde og borte for længe siden; thi at der kun er fem Aar fra Mødet i Clermont til Kong Gotfreds Død, det veed Anna listerne vel udenad paa deres Fingre, men Historie-Skrivere, hvem Kors-Toget giver meer at bestille end et heelt Aarhundredes Bedrift, maa ordenlig samle sine Tanker, for at blive sikker paa, at Tiden var saa kort og syndes kun lang, fordi der skedte Saameget og skedte Mirakler.

Prædikanten under aaben Himmel, Pave Urban den Anden, var imidlertid ganske rigtig død, kun fire Dage efter Jerusalems Indtagelse, og den Kardinal Regner (Rainer), som, under

*) Sigurd Jorsalfars Saga i Helmskringle K. 10—11.

**) Saxo Danmarks Krønike ved Stephanus 126—127.